

Indholdsfortegnelse

Økonomiske argumenter har trange kår i ØMU-debat. 1

Det er i højere grad praktiske end økonomiske argumenter, der hos vælgerne taler for dansk deltagelse i ØMU'en.

Uddannelse præger holdning til ØMU'en 5

Blandt de unge under 30 er der en klar sammenhæng mellem uddannelse og synet på ØMU'en. En Gallup-undersøgelse foretaget for LO viser en markant mere positiv holdning blandt boglige unge end blandt faglige unge.

Kassetænkning i kommunerne rammer syge og langtidsledige 7

Hvis der overhovedet skal være noget håb for det nye forsøg med virksomhedsrevalidering, som Socialministeriet har taget initiativ til, må reglerne laves om, mener LO.

Vellykket trimning af arbejdsmarkedet 10

Den aktive arbejdsmarkedspolitik virker. Det dokumenterer en af de hidtil største undersøgelser på området, "Effekter af aktiveringsindsatsen", som Arbejdsministeriet netop har offentliggjort.

Holdningen: Fagbevægelsen skal ikke påtage sig AF's begrænsninger 13

Af LO-sekretær Harald Børsting

Gallup-undersøgelse

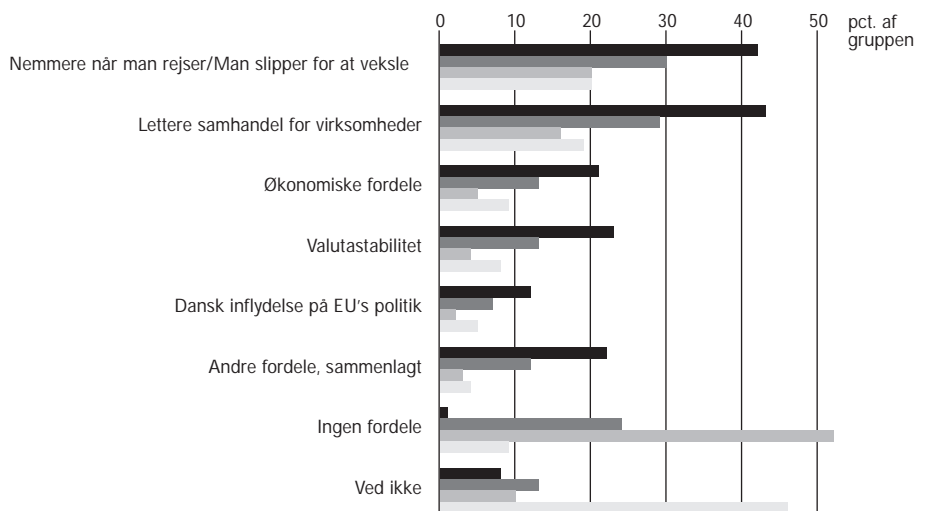
Økonomiske argumenter har trange kår i ØMU-debat

Det er i højere grad praktiske end økonomiske argumenter, der hos vælgerne taler for dansk deltagelse i ØMU'en. Og på ulempeiden er det følelsesbetonede argumenter som tab af danskhed/dansk identitet og afgivelse af suveræniteten, der motiverer vælgerne, viser en Gallup-undersøgelse foretaget for LO.

ØMU-positive politikere trænger kun dårligt igennem til vælgerne med deres økonomiske argumenter for en dansk deltagelse i den fælles EU-mønt, euroen. Tilsvarende med deres forsikringer om, at den ikke vil gå ud over dansk suveræniteten.

Det viser en Gallup-undersøgelse om danskerne holdning til den fælles mønt foretaget for LO. Undersøgelsen er baseret på 2781 interview i perioden fra 18. januar til 6. februar i år, altså før afstemningstidspunktet var kendt.

Hvilke fordele ser vælgerne ved dansk deltagelse i den fælles europæiske valuta?

■ For dansk deltagelse i fælles europæisk valuta
 ■ Alle adspurgte
 ■ Imod dansk deltagelse i fælles europæisk valuta
 ■ Ved ikke / Ingen afklaret holdning til dansk deltagelse i fælles europæisk valuta

Kilde: LO og Gallup

Praktisk nytte er lettere at forholde sig til

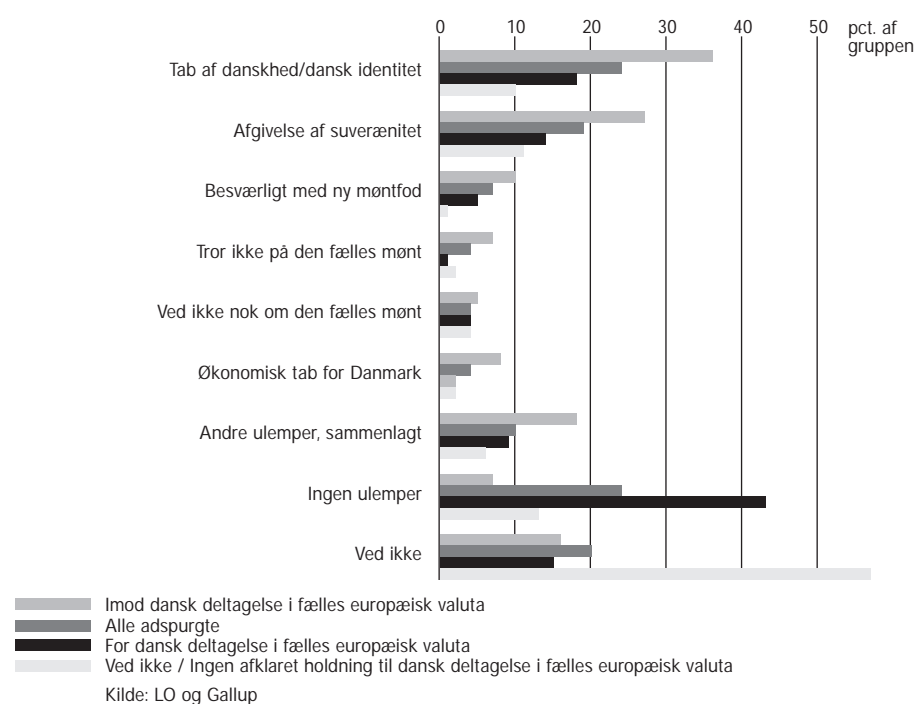
Undersøgelsen viser klart, at tunge og abstrakte problemstillinger som valutastabilitet og de økonomiske fordele, der er forbundet med danske deltagelse i ØMU'en, er langt vanskeligere at forholde sig til for den danske vælgerbefolkning end mere nærværende ting, som den enkelte vælger kan se den praktiske nytte af.

Topscoren blandt fordelene er således argumentet, at euroen vil gøre det nemmere, når man rejser, og at man slipper for at veksle. Det mener 30 pct. Næsten lige så stor en procentdel (29) fremfører det argument, at den fælles mønt vil gøre det lettere for virksomhederne at handle med udlandet.

13 pct. fremfører henholdsvis økonomiske fordele og valutastabilitet som fordele ved dansk deltagelse i den fælles EU-mønt. Derudover er der 7 pct., der mener, at dansk deltagelse også vil give større indflydelse på EU's politik.

Ingen af de øvrige fordele, der fremføres, scorer hver især mere end 3 pct. Det vil sige, at argumenter som flere danske arbejdspladser, nødvendigheden af at Danmark som et lille land er med, styrkelse af fællesskabet og den europæiske integration samt større prisgennemsigtighed for forbrugerne hidtil har været uden gennemslagskraft.

Hvilke ulemper ser vælgerne ved danske deltagelse i den fælles europæiske valuta?

Næsten hver fjerde af de personer, man har spurgt i undersøgelsen, mener, at Danmark ikke har nogen fordele ved at deltage i den fælles EU-mønt. 13 pct. har svaret "Ved ikke". Sammenlagt er der hele 37 pct. af befolkningen, der enten ikke ser nogen fordele ved en dansk ØMU-deltagelse eller ikke ved, hvad de skal svare.

Det er naturligt nok blandt tilhængerne af dansk deltagelse i den fælles mønt, at de økonomiske fordele i særlig grad fremhæves. Modsat mener mere end halvdelen af modstanderne ikke, at der er nogen fordele ved dansk deltagelse overhovedet.

Tilhængerne er meget uforbeholdne

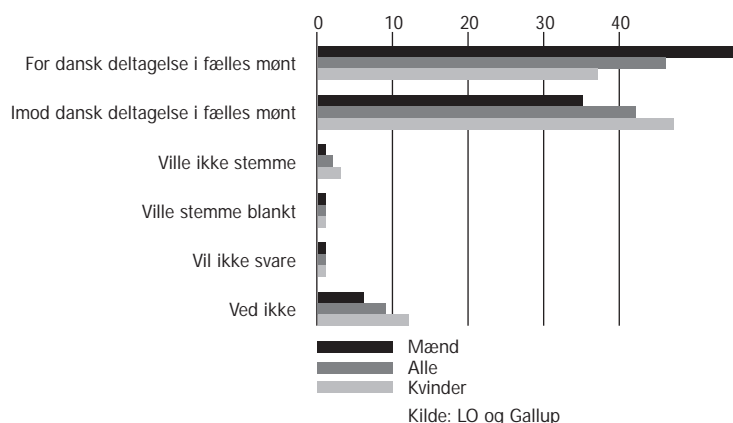
Også når man ser på de ulemper, som vælgerne ser ved dansk deltagelse i ØMU'en, er der to svar, der træder frem: "Tab af danskhed/dansk idenditet", som 24 pct. fremfører som argument og "Afgivelse af suverænitet", som 19 pct. ser som en ulempe ved dansk deltagelse.

7 pct. mener, at det vil være besværligt med en ny møntfod, mens svarene "Tror ikke på den fælles mønt", "Ved ikke nok om den fælles mønt" og "Økonomisk tab for Danmark" for hver især vedkommende er blevet fremført af 4 pct. af de spurgte.

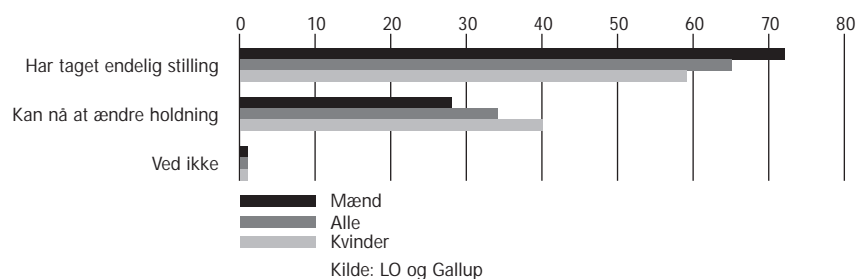
Logisk nok er det i særlig grad blandt modstanderne af dansk deltagelse i den fælles mønt, at afgivelse af suverænitet bekymrer. Det er tilfældet hos 21 pct. af modstanderne

Vælgerne blev i perioden fra 18. januar til 6. februar 2000 bedt om at svare på, hvad de ville stemme, hvis der i morgen var folkeafstemning om dansk deltagelse i den fælles mønt.

Holdningen til dansk deltagelse i den fælles europæiske valuta

Hvor mange kan ændre holdning?

mod 13 pct. af tilhængerne. Der er en endnu mere markant forskel til spørgsmålet om tab af danskhed/dansk identitet. Det peger 28 pct. af modstanderne på som en ulempe mod 15 pct. af tilhængerne.

Der er blandt tilhængerne hele 43 pct., som ikke ser nogen ulemper ved dansk deltagelse i den fælles mønt overhovedet. Samme syn har kun 7 pct. af tilhængerne.

Sammenlagt er der 30 pct. af de danskere, som allerede har taget stilling til ØMU-spørgsmålet, der ikke ser nogen ulemper ved dansk deltagelse. Tvivlerne er mere bekymrede. Blandt dem, der endnu kan nå at skifte holdning, er der således kun 17 pct., der ikke kan få øje på ulemper.

Mændene er de mest ØMU-positive

Der er markant forskel på, hvordan henholdsvis kvinder og mænd forholder sig til de enkelte ØMU-problemstillinger. Undersøgelsen understreger den mere EU-positive holdning hos mændene og den mere følelsesbetonede tilgang til EU-spørgsmål hos kvinderne, som også tidligere undersøgelser har afdækket.

Over dobbelt så stor en procentdel mænd som kvinder peger på valutastabilitet som en fordel ved dansk ØMU-deltagelse og næsten dobbelt så stor en procentdel på økonomiske fordele. Og hele 28 pct. af kvinderne mod kun 19 pct. af mændene ser ingen fordele ved dansk deltagelse overhovedet.

På spørgsmålet om ulemper, giver svarene det modsatte billede. Hele 30 pct. af mændene ser ingen ulemper overhovedet, mens det kun gælder 18 pct. af kvinderne. Især tab af danskhed/dansk identitet opfattes som en ulempe af kvinderne (27 pct.).

Flest er for dansk deltagelse

I undersøgelsen siger 46 pct., at de ville stemme ja til dansk deltagelse i ØMU'en, mens 42 pct. ville stemme nej, hvis der var afstemning i morgen. 9 pct. ved ikke, mens resten enten ikke ville stemme, ville stemme blankt eller ikke ville svare.

65 pct. af vælgerne har ifølge undersøgelsen taget endelig stilling. Omvendt er det altså en tredjedel af vælgerkorpset, der vil føle sig trukket i fra alle sider de kommende måneder.

Kampagnerne vil tilsyneladende have de største chancer blandt kvinderne. Her tilkendegiver 40 pct., at de kan nå at ændre holdning mod kun 28 pct. af mændene.

Umiddelbart ser det ud til, at det vil være Ja-kampagnen, der trækker det længste strå. I undersøgelsen har man spurgt den gruppe, der ikke på nuværende tidspunkt ved, hvad de vil stemme, om det er mest sandsynligt, at de stemmer ja eller nej. 28 pct. hælder til et ja, mens kun 13 pct. er mest tilbøjelige til et nej.

Igen er der en markant forskel mellem mænd og kvinder. 39 pct. blandt mændene i denne gruppe hælder mod et ja og 12 pct. mod et nej. Blandt kvinderne er tallene henholdsvis 23 og 14 pct.

Yderligere information: LO-konsulent Michael Bræmer på telefon 35 24 61 48

Gallup-undersøgelse

Uddannelse præger holdning til ØMU'en

Blandt de unge under 30 er der en klar sammenhæng mellem uddannelse og synet på ØMU'en. En Gallup-undersøgelse foretaget for LO viser en markant mere positiv holdning blandt boglige unge end blandt faglige unge. Undersøgelsen viser også, at mange af de unge i begge grupper endnu ikke har taget endelig stilling til den fælles mønt, og det gør dem til en oplagt målgruppe for de kommende måneders kampagner.

Boglige unge er mere begejstrede for ØMU'en end deres faglige jævnaldrende. 58 pct. af de boglige unge mener, at ØMU'en er enten en god eller særdeles god idé. Det samme gør kun 45 pct. af de faglige unge.

Modstanden mod den fælles mønt er tilsvarende størst blandt de faglige unge, hvor 46 pct. mener, at ØMU'en er en dårlig eller særdeles dårlig idé mod 34 pct. af de boglige unge.

Det viser en undersøgelse af danskernes holdning til den fælles mønt, euroen, som Gallup har lavet for LO. I undersøgelsen er der i perioden fra 18. januar til 6. februar 2000 talt med 549 personer under 30 år. Der skelnes i undersøgelsen mellem "boglige unge", der enten har en gymnasial eksamen eller en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse, og "faglige unge", der højst har et års uddannelse efter folkeskolen eller har en faglært uddannelse.

Lettere samhandel tillægges stor vægt

Undersøgelsen belyser også, hvilke fordele de unge ved dansk deltagelse i den fælles mønt. Her ser man, at de boglige unge i højere grad end de faglige unge peger på valutastabilitet, økonomiske fordele og lettere samhandel. De faglige unge lægger som noget positivt ved ØMU'en vægt på, at indførslen af den fælles mønt vil gøre det nemmere at rejse. Også i denne gruppe lægges der endvidere vægt på den lettere samhandel.

Størst forskel mellem de to grupper ses dog til spørgsmålet om, hvorvidt der der overhovedet er nogen fordele ved en dansk deltagelse i den fælles mønt. Nej, siger 23 pct. af de faglige unge mod 14 pct. af de boglige unge.

Tab af danskhed er mest udbredte modargument

Ser man på, hvilke ulemper de unge peger på ved dansk deltagelse i den fælles mønt er "tab af danskhed" et udbredt argument i begge grupper. Det bruges af 27 pct. af de faglige unge og 24 pct. af de boglige unge.

Som nummer to på listen over ulemper kommer "afgivelse af suverænitet". Her er det især de boglige unge, der fremfører argumentet (22 pct.), mens kun 13 pct. af de faglige unge har denne bekymring.

I øvrigt svarer hele 40 pct. af de faglige unge og 31 pct. af de boglige unge enten, at der ikke er nogen ulemper ved dansk ØMU-deltagelse eller at de ikke ved, hvad de skal svare.

Mange unge kan nå at ændre holdning

I undersøgelsen, som blev gennemført før afstemningstidspunktet var kendt, er de unge blevet spurgt om, hvad de ville stemme, hvis der var folkeafstemning om den fælles mønt i morgen. Mere end halvdelen af de faglige unge ville stemme nej og 41 pct. ja. Omvendt ville nøjagtig halvdelen af de boglige unge ville stemme for dansk deltagelse, mens 38 pct. i denne gruppe ville stemme imod.

Langt færre unge end de over 30-årige har imidlertid taget endelig stilling til ØMU'en, og det gør dem til en oplagt målgruppe for de forskellige kampagner, der vil præge Danmark det næste halve år.

LO's undersøgelse viser, at en kampagne gør klogt i at gribe til forskellige argumenter afhængig af, hvilken gruppe man henvender sig til.

Yderligere information: LO-konsulent Michael Bræmer på telefon 35 24 61 48

Vurdering af ØMU'ens fordele fordelt på ungegrupper (pct.)

	Valuta-stabilitet	Økonomiske fordele	Lettere samhandel	Nemmere at rejse	Ingen fordele	Ved ikke
De faglige unge	5	8	19	23	23	14
De boglige unge	13	13	24	19	14	10
De over 30-årige	7	8	18	21	24	13

Kilde: LO og Gallup

Vurdering af ØMU'ens ulemper fordelt på ungegrupper (pct.)

	Afgivelse af suverænitæt	Tab af danskhed	Besværligt med ny mønt	Inen ulemper	Ved ikke
De faglige unge	13	27	6	20	20
De boglige unge	22	24	6	17	14
De over 30-årige	16	18	4	27	21

Kilde: LO og Gallup

Opinionsmåling af holdning til den fælles mønt fordelt på ungegrupper (pct.)

	For dansk deltagelse	Imod dansk deltagelse	Vil ikke stemme/ stemme blankt	Ved ikke
De faglige unge	41	51	2	6
De boglige unge	50	38	3	8
De over 30-årige	48	39	3	9

Kilde: LO og Gallup

Revalidering

Kassetænkning i kommunerne rammer syge og langtidsledige

Kommunerne revaliderer langt fra i det omfang, loven kræver. Som refusionsordningerne er i øjeblikket, motiveres de økonomisk til at sende langtidssyge og nedslidte i fleksjob eller på førtidspension i stedet. Hvis der overhovedet skal være noget håb for det nye forsøg med virksomhedsrevalidering, som Socialministeriet har taget initiativ til, må reglerne derfor laves om, mener LO

Alt for få langtidssyge og nedslidte lønmodtagere får et tilbud om revalidering fra deres kommune, inden de henvises til en førtidspension eller på anden måde tvinges til at forlade arbejdsmarkedet.

Ifølge den sociale Ankestyrelse var det kun fire ud af 10 førtidspensionister, der i 3. kvartal 1999 havde været igennem et revalideringsforløb, inden det stod klart, at pension var den realistiske løsning for dem. Og denne andel har ikke ændret sig siden starten af 90'erne, uanset at antallet af førtidspensionister er faldet markant det seneste år.

Tallet er især skuffende set i lyset af den store indsats, der gøres på alle niveauer for at sikre et mere rummeligt arbejdsmarked, som også skaber plads for personer med nedsat arbejdsevne. Det stigende behov for arbejdskraft inden for mange fag og brancher gør det særlig aktuelt at give de mest udsatte grupper en ekstra mulighed for at udnytte deres erhvervsevne - om nødvendigt med tilskud fra det offentlige.

Arbejdsmarkedets parter ser på den baggrund gerne, at der nu sættes fuld kraft på revalideringsindsatsen i kommuner og amter, og at den gøres mere erhvervsrettet. Langt flere sygemeldte end nu bør have tilbud om arbejdsprøvning og omskoling, mener såvel LO som Dansk Arbejdsgiverforening.

Lovens krav følges ikke

I et nyt fælles oplæg, som netop er offentliggjort, understreges det, at revalideringsindsatsen skal opprioriteres som et vigtigt led i det rummelige arbejdsmarked. Det kritiseres også i oplægget, at den aktuelle indsats langt fra lever op til lovgivningens krav. I realiteten skal alle være forsøgt revalideret, inden de tilkendes en førtidspension.

For at udvikle revalideringsbegrebet foreslår LO og DA bl.a., at en større del af indsatsen fremover skal foregå i virksomhedernes regi. Det skal ske i form af målrettede revalideringsforløb med løntilskud fra det offentlige. På den måde øges muligheden for, at de revaliderede kan få ansættelse på ordinære vilkår.

En forudsætning for en vellykket revalideringsindsats er imidlertid også, at der generelt fokuseres mere på erhvervsrettet uddannelse på bekostning af uddannelse, som ikke kvalificerer til arbejdsmarkedet.

Organisationerne ser imidlertid også en anden, langt alvorligere barriere mod en øget satsning på revalidering. Det er de manglende økonomiske incitamenter for kommunerne til at vælge revalidering fremfor andre tilbud til de langtidssyge eller nedslidte som f.eks. fleksjob eller førtidspension.

Store konsekvenser

Selv om statsrefusionen ved førtidspension er nedsat fra 50 til 35 pct., har det ikke kunnet motivere kommunerne til at iværksætte revalidering i større omfang fremfor pension. Samtidig er refusionsbeløbet ved fleksjob - uanset om der er tale om 1/3 eller 2/3 arbejdsevne - forhøjet til 100 pct., og det gør denne ordning økonomisk mere attraktiv for kommunerne end f.eks. revalideringsydelsen.

Selv om både DA og LO er tilhængere af fleksjob for personer med nedsat arbejdsevne, er parterne også enige om, at denne mulighed skal være en »sidste udvej« som alternativ til førtidspension. Hvis der er udsigt til, at revalidering kan føre frem til ordinær beskæftigelse, må denne mulighed afprøves først. Derfor skal incitament-strukturen ændres, så kommunerne ikke motiveres til at foretrække løsninger, der peger i den modsatte retning.

Også set fra den sygemeldtes synsvinkel er der stor forskel på konsekvenserne af at vælge den ene ordning fremfor den anden. Så længe den pågældende er under revalidering, er der mulighed for at bevare medlemskab af A-kassen og retten til dagpenge. Ved overgangen til fleksjob fortabes denne mulighed, og der optjenes ikke normal dagpenge - i stedet er der indført en særlig ydelse, som udbetales ved evt. ledighed.

Aktiv eller passiv

LO og DA vil gøre det billigere for kommunerne at tilbyde revalidering. Derfor foreslås det, at refusionsprocenten sættes op fra 50 til 70 pct. Samtidig skal refusionen ved tilkendelse af fleksjob nedsættes fra 100 til 50, så kommunen ikke fratages et økonomisk medansvar for den beslutning, der træffes. Det overordnede princip bør dog fortsat være, at de økonomiske incitamenter understøtter kommunernes interesse i at placere de pågældende borgere i aktiv fremfor passiv forsørgelse og i understøttet fremfor støttet beskæftigelse.

Kun hvis revalideringsmuligheden er afprøvet uden held, vil førtidspension komme på tale som den sidste udvej. Her er LO og DA enige om, at der skal gennemføres en reform af førtidspensionssystemet med kun ét ydelsesniveau imod de reelt fire, som findes i dag. Men fremtidens førtidspensionister skal fortsat have mulighed for at arbejde - enten i skånejob eller ved at gøre pensionen hvilende for en periode.

Inden det kommer så vidt, er der dog mange muligheder for at udvikle revalideringsstilbuddet og gøre indsatsen mere målrettet i forhold til virksomhedernes arbejdskraftbehov. Derfor har både DA og LO givet tilsagn om at gå aktivt ind i et nyt forsøg med virksom-

hedsrevalidering, som Socialministeriet har taget initiativ til. Også Kommunernes Landsforening og Amdsrådsforeningen deltager i projektet, som skal sikre særlig udsatte grupper en vej tilbage til - eller ud på - arbejdsmarkedet.

Job og person skal matche

Det skal ske ved at oprette særlige revalideringstilbud i virksomhederne, som kombineres med arbejdsprøvning, arbejdsstræning og oplæring. Det centrale i projektet er, at der sættes fokus på revalidendens egne interesser, ressourcer og kvalifikationer, og at der udarbejdes en erhvervsplan, som sigter mod et klart mål for den enkelte. Der ses også på de sociale kvalifikationer og »stærke sider« i øvrigt.

Samtidig analyseres virksomhedernes jobområder og opgaver, og det forsøges at udarbejde en jobprofil, der passer til den enkelte revalidend og dennes forudsætninger. Ideen er at få job og person til at matche, så der bliver overensstemmelse mellem præstationer og krav.

Selv om revalideringen foregår i virksomheden, vil der stadig være mulighed for at støtte op om den enkelte projektdeltager og tage hensyn til særlige problemer af helbreds- eller psykologisk art. Derfor udpeges der en medarbejder, som skal være kontaktperson og ansvarlig for et positivt forløb.

Der er afsat 33 mill. kr. til forsøget, som ventes afsluttet i 2. halvår 2002. Efter planen skal der etableres projekter i 20 kommuner fordelt på fire amter, og der lægges op til, at de sociale koordinationsudvalg i kommunerne skal være »født« styregruppe for de enkelte projekter. Der skal opstilles succeskriterier for hvert enkelt projekt både i form af en vellykket revalidering og ansættelse af deltagerne i varige job.

Tung vej op ad bakke

Men en klar forudsætning for, at der kan komme gang i denne indsats, er at kommunerne trækker i den rigtige retning. Og det kan man ikke forvente med den nuværende incitament-struktur, siger LO-sekretær Marie-Louise Knuppert.

- Derfor er det nødvendigt, at refusionsordningerne lægges om, så det bedre kan betale sig for kommunerne at tilbyde revalidering. Ellers bliver det en tung vej op ad bakke at få flere tilbage på arbejdsmarkedet i understøttet beskæftigelse, tilføjer hun.

Ifølge Marie-Louise Knuppert har fleksjob-ordningen fortsat sin berettigelse, men hun understreger, at den skal være en sidste udvej, når andre muligheder er afprøvet.

- Det afgørende er, at den enkelte kan bevare håbet om at opnå eller vende tilbage til ordinær beskæftigelse - med ret til dagpenge og efterløn - så længe der er en realistisk chance for det. Men hvis revalideringen ikke lykkes, vil fleksjob være et godt alternativ til førtidspensionen, siger Marie-Louise Knuppert.

Yderligere information: LO-konsulent Michael Jacobsen på telefon 35 24 61 29

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Marie-Louise Knuppert på telefon 35 24 60 00

Effekter af aktiveringsindsatsen

Vellykket trimning af arbejdsmarkedet

Den aktive arbejdsmarkedspolitik virker. Den har trimmet arbejdsmarkedet, så det i dag stort set fungerer tilfredsstillende og kan håndtere et opsving uden de negative konsekvenser, som tidligere opsving har ført med sig. Det dokumenterer en af de hidtil største undersøgelser på området, "Effekter af aktiveringsindsatsen", som Arbejdsministeriet netop har offentliggjort. Rapporten støtter samtidig LO's vurdering af, at der er behov for en mere individuel og målrettet indsats over for ledige

Den aktive arbejdsmarkedspolitik, som LO har været en af hovedarkitekterne bag, er en væsentlig forklaring på, at det op gennem 90'erne er lykkedes at fastholde en positiv udvikling i beskæftigelse og ledighed, uden at det har haft de negative samfundsøkonomiske konsekvenser, som man så dem i forbindelse med opsvinget i midten af 80'erne.

Kritikere vil hævde, at det er en høj pris, vi betaler for den arbejdsmarkedspolitiske aktiveringsindsats. Og sandt er det da, at aktiveringsindsatsen figurerer som en udgiftspost på ca. 11 mia. kroner på finansloven for 2000.

Men den største del af af udgifterne til aktivering går til uddannelsesgodtgørelse og løn i forbindelse med jobtræningsforløb. Det er langt overvejende penge, som ellers skulle have været udbetalt i form af passiv ydelse. Derudover skal man modregne de positive beskæftigelseseffekter, som betyder, at samfundet efterfølgende sparer på offentlige ydelser.

Laver man et regnestykke med de elementer, når man frem til en reel udgift til aktivering i år 2000 på en enkelt mia. kr.

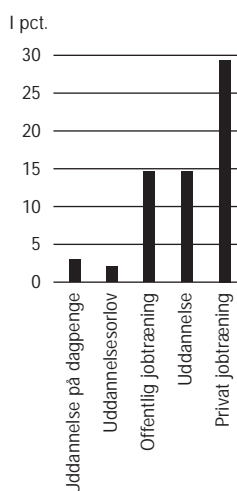
Udgifter til aktivering i år 2000	Mia kr.
Direkte bruttoudgift til aktivering	11
Alternative udgifter til dagpenge	-7,5
Nettoudgifter til aktivering	3,5
Efterfølgende reduktion af offentlige ydelser	-2,5
Reel aktiveringsudgift	1

Kilde: Finansloven 2000, Arbejdsministeriet

Indsatsen har båret frugt

For de penge sker der en løbende op- og omkvalificerende indsats, så de ledige hele tiden er på højde med de krav om kvalifikationer, som stilles på arbejdsmarkedet. Og at indsatsen har båret frugt, ses bl.a. af, at det er lykkedes at reducere den strukturelle ledighed, uden at det har medført væsentlige flaskehalsproblemer.

Efterfølgende reduktion i offentlige ydelser efter deltagelse i aktivering

Kilde: Arbejdsministeriet.

Formålet med aktiveringen er både at forbedre de lediges beskæftigelsesmuligheder og at give virksomhederne den arbejdskraft, de har behov for. Men om der reelt sker en opkvalificering, har Arbejdsministeriet undersøgt ved at se på, om der efter aktiveringen betales mindre i offentlige ydelser i forhold til en situation, hvor den ledige ikke var blevet aktiveret.

Det er der, viser tallene. Som helhed er udbetalingen af offentlige ydelser reduceret med ca. 15 pct. som følge af de forskellige aktiveringsforløb.

Privat jobtræning er langt det mest effektive

Privat jobtræning er langt det mest effektive redskab i aktiveringsindsatsen. Her er reduktionen af offentlige ydelser op mod 30 pct. Derfor er det med beklagelse, at det må konstateres, at der i 1999 kun blev oprettet godt 5.900 private jobtræningspladser på landsplan. Det er kun 65 pct. af de aftalte 9.000 pladser, som endda var 600 færre end i 1998.

Redskabet udgør kun 4 pct. af den samlede aktivering, hvilket er stærkt bekymrende på baggrund af de positive resultater. Og desværre endnu et tydeligt tegn på de private arbejdsgivers mangel på engagement i arbejdsmarkedspolitikken.

Fordelingen af henholdsvis offentlige og private jobtræningspladser står da også i skærende kontrast til de to arbejdsmarkeders respektive størrelser. Det private arbejdsmarked er ca. tre gange så stort som det offentlige, men det offentlige tager tre gange så mange i jobtræning som det private.

Aktivering af akademikere er dårlig investering

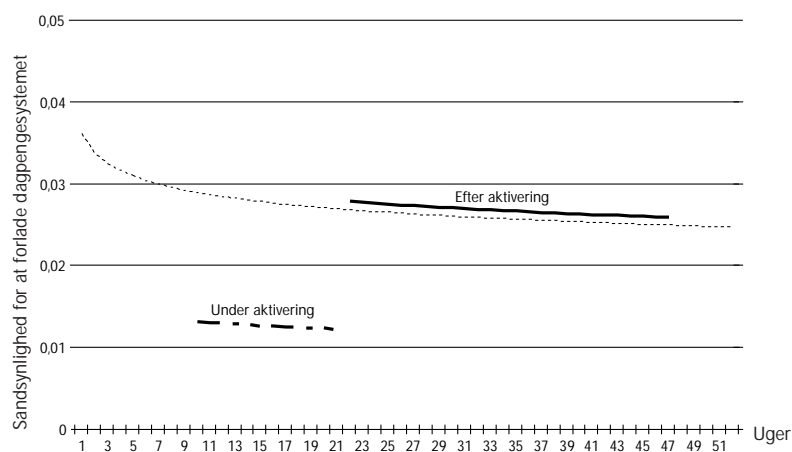
Arbejdsministeriet har også set på, hvor man får mest valuta for pengene. Det er sket i en sammenligning mellem resultaterne af den tidlige aktiveringsindsats for kvinder i to udvalgte a-kasser - medlemmer af henholdsvis Akademikernes Centralorganisation og Kvindeligt Arbejderforbund (KAD).

Undersøgelsen viser, at akademikernes sandsynlighed for at forlade dagpengesystemet bliver væsentlig lavere under aktivering og kun i meget begrænset omfang stiger efter aktiveringen. Altså indebærer aktiveringen for akademikere en stor negativ fastholdelse i dagpengesystemet, uden at det efterfølgende resulterer i en positiv beskæftigelseseffekt.

KAD'erne har også en lavere sandsynlighed for at forlade dagpengesystemet under aktivering, men den negative fastholdeseseffekt opvejes af en positiv beskæftigelseseffekt efter endt aktivering.

Når man ved, at akademikere har en beskeden risiko for at komme ud i langtidsledighed, fordi de selv finder arbejde, må det være en oplagt konklusion, at de aktiveringsmidler, der i øjeblikket bruges på denne gruppe, kan bruges mere hensigtsmæssigt, hvor de gør større nytte. Og det vil bl.a. sige hos ufaglærte kvindelige arbejdere.

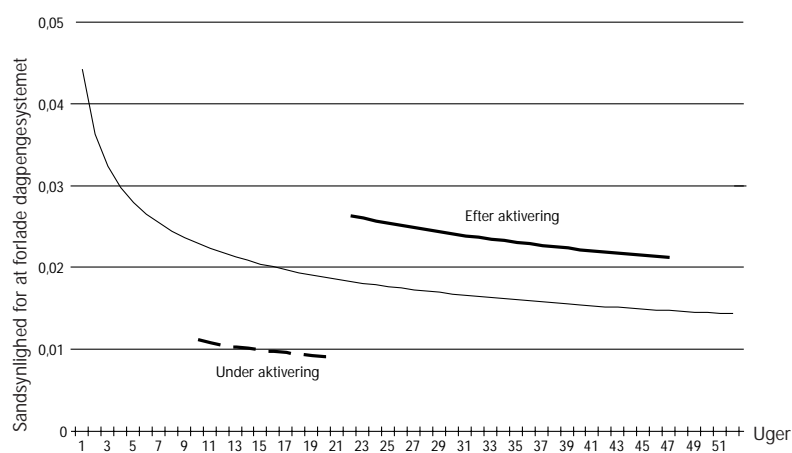
Resultatet af tidlig aktivering af 25-49 årige kvinder fra akademikernes A-kasse

Kilde: Arbejdsministeriet

Sandsynligheden for at akademikere forlader dagpengesystemet bliver væsentlig lavere under aktivering og stiger kun ubetydeligt efter aktiveringen.

Resultatet af tidlig aktivering af 25-49 årige kvinder fra KAD's A-kasse.

Kilde: Arbejdsministeriet

For KAD'erne opvejes den negative fastholdelseeffekt af en tilsvarende positiv beskæftigelseeffekt efter aktiveringen.

Yderligere information: LO-konsulent Kim Knudsen på tlf. 35 24 61 32

Holdningen

Fagbevægelsen skal ikke påtage sig AF's begrænsninger

Af LO-sekretær Harald Børsting

Det har vakt furore og anstød, at LO har set kritisk på de foreløbige resultater af tredje fase af arbejdsmarkedsreformen. Ikke mindst i Arbejdsformidlingen og blandt dens medarbejdere, der føler, at deres arbejde og kvalifikationer bliver nedgjort. Derfor er det også vigtigt at understrege, at kritikken ikke har været rettet mod den enkelte medarbejder i Arbejdsformidlingen, men mod de utilstrækkelige resultater.

Problemet, som jeg ser det, er for det første, at ambitionerne i den seneste arbejdsmarkedsreform er for store til at kunne føres ud i livet af Arbejdsformidlingen. For det andet er der store områder af arbejdsmarkedet, som Arbejdsformidlingen ikke har fat i. Det gælder bl.a. højteknologisk og videnbaseret arbejde samt social- og sundhedsområdet.

Dertil kommer, at rekruttering af arbejdskraft i hastigt stigende omfang foregår uden om AF, bl.a. på internettet. Vi må sørge for, at disse områder i langt højere grad bliver en del af de regionale arbejdsmarkedsråds arbejdsfelt, og det kræver, at vi entrerer med aktørerne på disse markeder.

Det jeg har sagt - og som jeg gerne gentager - er, at vi ikke kan leve med, at de ledige ikke får opfyldt de krav, som loven berettiger dem til. Som den seneste rapport fra Arbejdsmarkedsstyrelsen og også den seneste effektundersøgelse fra Arbejdsministeriet dokumenterer, er der brug for en langt mere individuel indsats for den enkelte ledige.

Som aktivering er struktureret i dag, har vi kun Arbejdsformidlingen at kritisere for den manglende indsats. Derfor er det også oplagt, at vi må have friske kræfter til at spille med - a-kasser, virksomheder, private konsulenter og fagforeninger.

Det nytter simpelthen ikke noget, at vi hænger fast i det nuværende systems begrænsninger. Nu må det handle om at sikre en aktiveringsindsats, der vokser både i omfang og kvalitet - også i forhold til de såkaldt svagere grupper på arbejdsmarkedet.

Der er brug for tilbud på tværs af det sociale og det arbejdsmarkedspolitiske system. Kommunerne kender de menneskelige problemer og ved, hvordan de skal håndtere dem, mens andre bedre kender problemerne og behovene på arbejdsmarkedet. Sammenlagt vil den viden kunne sikre den rigtige person det rigtige tilbud på det rigtige tidspunkt. I det arbejde vil også Arbejdsformidlingen have sin naturlige og vigtige rolle at spille.

Arbejdsformidlingen bør nok vænne sig til, at den kun er en af flere midler i den arbejdsmarkedspolitiske indsats, som de enkelte regionale arbejdsmarkedsråd beslutter.

Vi andre bør til stadighed minde hinanden om, at den arbejdsmarkedspolitiske indsats skal handle om at bære fagbevægelsens ideer og mål ind i aktiveringsindsatsen - ikke om at bære Arbejdsformidlingens begrænsninger ind i fagbevægelsen.